

У С Т А В

на Читалище „Христо Козлев - 1883“ - гр. Долна Оряховица община Г. Оряховица; област В. Търново

(приет от Общото събрание на 19 януари 2010 г.)

Читалище „Христо Козлев – 1883“ е основано на 19 декември 1883 г. по инициативата на родолюбиви долнооряховчани. Читалището извършва богата дейност и подпомага за развитието и обогатяването на културния живот в Долна Оряховица.

Историческата му заслуга за културната дейност в Долна Оряховица се определя от неговия принос в запазването и обогатяването на българския език, в зараждането на театралното и музикалното изкуство, в създаването на библиотечното дело.

В читалище „Христо Козлев – 1883“ работят читалищните колективи: Театрален състав, Група за изворен фолклор и народни обичаи, Детски театрален състав, Детска вокална група, Модерен балет, Рок група, Школа по английски език, Бридж клуб, Шах клуб.

Сега и в бъдеще Читалище „Христо Козлев – 1883“, чрез своята художественотворческа и културно-просветна дейност, ще участва и влияе за духовното обогатяване на долнооряховчан и, за развитието на Долна Оряховица.

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. НЧ „Христо Козлев – 1883“ – наричано по нататък в Устава – читалище, е самоуправляващо се българско културно – посветно сдружение в населеното място, което изпълнява и държавни културно – просветни задачи. То е създадено и работи на принципите на демократизма доброволността и автономията.

Чл.2. Читалището не е политическа организация. В неговата дейност могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл.3. Читалището работи в тясно взаимодействие с учебни заведения, културни институции, клубовете на обществени и други организации, които извършват културно просветна дейност сред населението на града.

Чл.4. Читалището поддържа отношение и сътрудничество и координация с държавните органи и организации, на които законите предлагат определени задължения.

Чл.5. Читалището може да се сдружава с други читалища на местно и национално равнище и да участва в читалищен съюз.

Чл.6. Читалището е юридическо лице с нестопанска цел. То се представлява заедно и поотделно както от Председателя, така и от секретаря.

Читалището е вписано в регистъра на Министерство на културата под № 70/06.07.2001 г.

71

ГЛАВА ВТОРА

ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

Чл.7. Основна цел на читалище „Христо Козлев – 1883“ е да задоволява потребностите на гражданите, свързани със:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в населеното място;
2. запазване на обичаите и традициите на българския народ;
3. допринасяне за разширяване на знанията и интересите на гражданите и приобщаването им към ценостите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитаване в дух на демократизъм, родолюбие и общочовешка нравственост;
5. осигуряване на достъп до информация.
6. по добра материална база и комфорт на читалището.

Чл.8. За постигане на целите по Чл.7. читалището извършва основни дейности, като:

1. уреждане и поддържане на библиотеки, читални, изложби, фотофоно
- филмо и видеотеки, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи;
2. развиване и подпомагане на любителското художествено творчество
3. събиране и разпространяване на знания за родния край;
4. организиране на самодейни колективи, школи, кръвоноси, курсове, клубове, кино – и видеопоказ, празненства, концертни чествания и младежки дейности;
5. предоставяне на компютърни и интернет услуги;
7. издаване на печатни материали;
8. създаване и съхраняване на музейни колекции съгласно Закона на културното наследство;
9. извършване и на допълнителна дейност подпомагаща изпълнението на основните функции с изключение на използването на читалищната сграда за клубове с политически цели, за обсебването им от религиозни секти и други дейности, противоречащи на добрите нрави на националното самосъзнание и традиции.

Чл.9. Читалището може да развива и допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната му дейност, в съответствие с действащото законодателство, като приходите от нея се използват за постигане на определените в Устава им цели. Читалището не разпределя печалба.

Чл.10. Читалището няма право да предоставя собствено или ползвано от тях имущество възмездно или безвъзмездно:

1. за хазартни игри и нощни заведения;
2. за дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности;
3. за постоянно ползване от политически партии и организации;
4. на председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и на членовете на техните семейства.

Чл.11. Читалището може да се сдружава с други читалища за постигане на своите цели, за провеждане на съвместни дейности и инициативи, но при условията и по реда на Закона на народните читалища.

Чл.12. Читалищните сдружения нямат право да управляват и да се разпореждат с имуществото на читалището, които са техни членове.

Чл.13. Министърът на културата съдейства за развитието на читалищното дело, подпомага и подкрепя народните читалища, като:

1. предоставя методическа помощ по тяхната дейност;

Сверил:

2

2. анализира състоянието и дейността им с помощта на областните и общинските администрации;
3. обявява публично проектите от международните дарителски програми;
4. създава публичен регистър с база данни на хартиен и електронен носител на регистрираните читалища;
5. може да възлага на читалищните сдружения изпълнението на държавни задачи, свързани с читалищното дело, като ги подкрепя финансово.

ГЛАВА ТРЕТА

УЧРЕДЯВАНЕ И ЧЛЕНСТВО

Чл.14. Читалище могат да учредят най-малко 150 дееспособни физически лица за градовете, които вземат решение на учредително събрание.

Учредителното събрание приема устава на читалището и избира неговите органи .

Уставът урежда :

1. Наименованието ;
2. Седалището ;
3. Целите ;
4. Източниците на финансиране ;
5. Органите на управление и контрол, техните правомощия, начина на избирането им, реда на свикването им и за вземане на решения ;
6. Начин на приемане на членове и прекратяване на членството, както и реда за определяне на членския внос.

Чл.15. За вписване на читалището в регистъра на Окръжния съд чрез писмено заявление от настоятелството без такси се прилагат :

1. Протокол от Общото събрание и поканата за свикването му.
2. Списък на присъстващите членове на Общото събрание с подписите.
3. Имената на членовете на Настоятелството и Проверителната комисия,адрес,лични данни,подпись/вписаны в заявлението/.
4. Свидетелства за съдимост на членовете на Настоятелството и Проверителната комисия.
5. Декларации на членовете на Настоятелството и на Проверителната комисия ,че не са в роднински връски по права и сребрена линия до четвърта степен.
6. Уставът.
7. Нотариално заверен образец от подписа на лицата/председател и секретар/,представляващи читалището,и валидният печат на читалището.

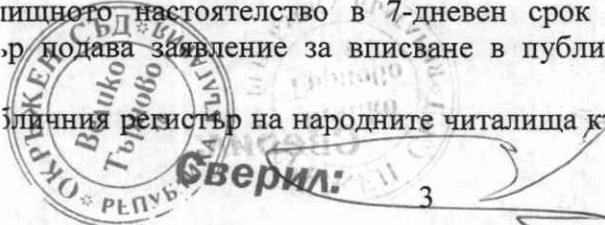
Чл.16. В регистъра се вписват:

1. Наименованието и седалището на читалището .
2. Уставът.
3. Имената на членовете на настоятелството и на проверителната комисия на читалището.
4. Име и длъжност на лицето/лицата,представляващи читалището.
5. Настоящите промени в т.1-4

Чл.17. Всяка промяна в обстоятелствата по чл.14 трябва да бъде заявлена в 14-дневен срок от възникването ѝ .

Чл.18. Читалищното настоятелство в 7-дневен срок от вписването на читалището в съдебния регистър подава заявление за вписване в публичния регистър към министъра на културата.

Чл.19. В публичния регистър на народните читалища към министерството на културата се вписват:

1. Наименованието на читалището .
2. Седалище на читалището.
3. Клонове на читалището/ако са открыти/.
4. Името на лицето,което представлява читалището/лицата,които представляват читалището.
5. ЕИК по БУЛСТАТ.
6. Уставът.
7. Настъпилите промени по т.1-6 .

Чл.20. Членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни.

Индивидуални членове са български граждани. Те биват действителни и спомагателни :

1. Действителни членове са лица, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат членски внос ;
2. След изтичане на едногодишен членски стаж, действителния член има право на глас в Общото събрание ;
3. След изтичане на петгодишен читалищен стаж, действителния член може да бъде избиран в ръководните органи на читалището ;
4. Спомагателни членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани ; те имат право на съвещателен глас.

Чл.21. Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалището , подпомагат дейностите , поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в общото събрание.

Колективните членове могат да бъдат :

1. Професионални организации ;
2. Стопански организации ;
3. Търговски дружества ;
4. Кооперации и сдружения ;
5. Културно - просветни и любителски клубове и творчески колективи.

Чл.22. Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги за читалището .

Чл.23. Всички членове ползват с предимство базата на читалището .

Чл.24. Членовете на читалището са длъжни ;

1. Да спазват устава на читалището;
2. Да плащат ежегодно и навреме определения членски внос ;
3. Да пазят и обогатяват читалищното имущество.

Чл.25. За да стане даденото лице действителен член на читалището , то подава молба до читалищното Настоятелство . На първо свое заседание Настоятелството разглежда подадените молби и излиза с конкретно становище по всяка една молба . На първото общо събрание на читалището с мнозинство по-вече от половината присъстващи членове се взема решение дадено лице да стане действителен член.

Спомагателните и колективните членове на читалището се приемат по процедурата по алинея 1.

Чл.26. За да стане даден гражданин почетен член на читалището , то Настоятелството излиза с мотивирано предложение пред общото събрание. То с мнозинство по-вече от половината присъстващи членове взема решение за избиране на даден гражданин за почетен член .

Чл.27. Членството се прекратява поради :

1. Подадена молба за прекратяване на членството;
2. Неспазване на изискванията на чл. 21. от настоящия Устав;
3. Лишаване от свобода за умышлен престъпления от общ характер;
4. Смърт.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ОРГАНИ И САМОУПРАВЛЕНИЕ

Чл.28. Органи на самоуправление читалището са :

1. Общото събрание ;
2. Настоятелството ;
3. Прроверителната комисия.

Чл.29. Върховен орган на читалището е Общото събрание .

Общото събрание на читалището се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас .

Чл.30. ОБЩОТО СЪБРАНИЕ :

1. Изменя и допълва устава на читалището;
2. Избира и освобождава членове на настоятелството , проверителната комисия и председателя ;
3. Принема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището ;
4. Изключва членовете на читалището ;
5. Определя основни насоки на дейността на читалището ;
6. Взема решение за членуване или за прекратяване на членството в читалищно сдружение ;
7. Принесма бюджета на читалището ;
8. Принесма годишния отчет до 30 март на следващата година ;
9. Определя размера на членския внос ;
10. Отменя решения на органите на читалището ;
11. Взема решение за прекратяване на читалището ;
12. Взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.

Решенията на Общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Чл.31.1. Редовно Общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най - малко веднъж годишно.

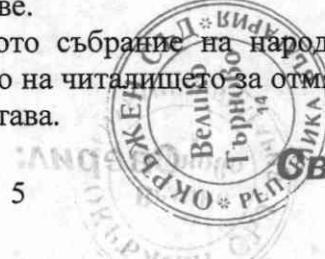
2. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището. При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

3. Поканата за събрание трябва да съдържа дневния ред , часа и мястото на провеждането му и кой го свиква . Тя трябва да бъде получена срещу подпись или връчена не по - късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места , където е дейността на читалището, трябва да бъде залепена поканата за събранието.

4. Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имашите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час . Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

5. Решение по чл.30. точки 1,4,10 и 11 се вземат с мнозинство най-малко две трети $\frac{2}{3}$ / от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

6. Две трети от членовете на общото събрание на народното читалище могат да предявят иск пред окръжния съд по седалището на читалището за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на закона или устава.

7. Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

8. Прокурорът може да иска от окръжния съд по седалището на читалището да отмени решение на общото събрание, което противоречи на закона или устава, в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл.32. Общото събрание има следните правомощия :

1. Изменя и допълва Устава.

2. Избира и освобождава членовете на настоятелството, проверителната комисия и председателя.

3. Приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището.

4. Изключва членовете на читалището.

5. Определя основни насоки на дейността на читалището.

6. Взема решение за членуване или за прекратяване на членството в читалищно сдружение.

7. Приема бюджета на читалището.

8. Приема годишния отчет до 30 март на следващата година.

9. Определя размера на членския внос.

10. Отменя решения на органите на читалището.

11. Взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината.

12. Взема решение за прекратяване на читалището.

13. Взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.

Чл.33. Изпълнителен орган на читалището е настоятелството, което се състои най-малко от трима членове, избрани за срок до 3 години. Същите да нямат роднински връзки по права и сребърна линия до четвърта степен.

Правомощия и задължения на Настоятелството:

1. Свиква общото събрание;

2. Осигурява изпълнението на решенията на общото събрание;

3. Подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждава щата му;

4. Подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на читалището;

5. Назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика;

6. Назначава библиотекаря при читалището и утвърждава длъжностната му характеристика;

7. Взема решения за материално и морално стимулиране на работещите в читалището и на всички самодейни колективи работещи към читалището;

8. Внася предложение в Общината за ремонтни дейности, поддържане и обзавеждане на сградата;

9. Взема решение за откриване и закриване на самодейни колективи, школи, клубове и други форми на работа;

10. Взема решение за назначаването и освобождаването на работещите в читалището и за сключване на договори с други физически и юридически лица;

11. Настоятелството взема решение с мнозинство повече от половината на членовете си.

12. За всяко редовно заседание се води протокол от секретаря на читалището. След края на заседанието протокола се подписва от всички присъстващи членове на Настоятелството.

Чл.34. Председателят на читалището е член на Настоятелството и се избира от Общото събрание за срок до 3 години.

Правомощия и задължения на Председателят:

1. Организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на Общото събрание;

2. Представлява читалището;
3. Свиква и ръководи заседанията на Настоятелството и председателства Общото събрание;
4. Отчита дейността си пред Настоятелството;
5. Сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа решение на Настоятелството.

Чл.35. Правомощия и задължения на секретаря на читалището:

1. Организира изпълнението на решенията на Настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета;
2. Организира текущата основна и допълнителна дейност;
3. Отговаря за работата на щатния, административния, обслужващия и хонорувания персонал;
4. Представлява читалището заедно и поотделно с председателя.
5. Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и по съребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на председателя на читалището.
6. Секретарят е щатен служител и се назначава от Председателя въз основа на решение на Настоятелството.

Секретаря участва в работата на Настоятелството със съвещателен глас.

Чл.36. Прозерителна комисия:

1. Прозерителната комисия се състои най-малко от трима членове, избрани за срок до 3 години;
2. Членове на Прозерителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството, на председателя или на секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен;
3. Прозерителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание;
4. При констатирани нарушения Прозерителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление - и органите на прокуратурата;
5. Прозерителната комисия се свиква от неговия председател;
6. Заседанието на прозерителната комисия е редовно, когато присъстват по-вече от половина от нейни членове;
7. Решенията на Прозерителната комисия се вземат с мнозинство по-вече от половината членовете на комисията. За всяко редовно заседание, Прозерителната комисия води протокол, който след края на заседанието се подписва от присъстващите членове.

Чл.37. Не могат да бъдат избирани за членове на Настоятелството, Прозерителната комисия и за секретари, лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умышлени престъпления от общ характер.

Чл.38. Членовете на Настоятелството, включително председателят и секретарят, подават декларации за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на Интернет страницата на съответното читалище.

Чл.39. Прозерителната комисия се свиква от председателя на Прозерителната комисия.

ГЛАВА ПЕТА

ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл.40. Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещни права, вземания, ценни книжа, други права и задължения.

Чл.41. Читалището набира средства от следните източници:

Сверил:

1. Членски внос.
2. Културно – просветна и информационна дейност.
3. Субсидия от държавния и общинския бюджети.
4. Наеми от движимо и недвижимо имущество.
5. Дарения и завещания.

Чл.42. При разпределението на предвидените по Държавния и Общински бюджети средства в комисията по разпределението задължително присъства упълномощен представител на Настоятелството на читалището.

Чл.43. След утвърждаване на определената сума от Държавния и Общински бюджети, същата се представя на читалището за самостоятелно управление.

Чл.44. При недостиг на средства за ремонт и поддръжка на читалищната сграда и помещения се изискват допълнителни средства от Общинския съвет.

Чл.45. Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотека върху тях.

Чл.46. Движими вещи могат да бъдат отчуждавани, залагани, бракувани или заменени с подоброкачествени само по решение на Настоятелството.

Чл.47. Недвижимото и движимо имущество, собственост на читалището, както и приходите от него не подлежат на принудително изпълнение освен за вземания, произтичащи от трудови правоотношения.

Чл.48. Читалищното Настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от Общото събрание.

1. Отчетът за изразходените от бюджета средства се представя в Общината.

Чл.49. Председателят на читалището ежегодно в срок до 10 ноември представя на кмета предложения за своята дейност през следващата година.

Чл.50. Кметът на Общината внася направените предложения в Общинския съвет, който приема годишната програма за развитие на читалищната дейност в Община Горна Оряховица.

1. Програмата се изпълнява от читалището въз основа на финансово обезпечени договори, склучени с кмета на Община Горна Оряховица.

Чл.52. Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета на Общината и Общинския съвет доклад за съответните читалищни дейности в изпълнение на програмата и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

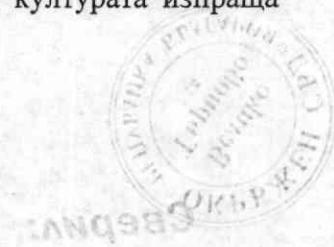
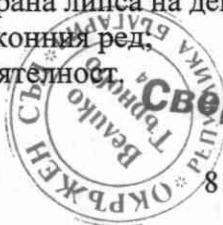
Чл.53. Имуществото на читалището се състои от сграда предоставена от Община Г. Оряховица с Акт № 172/06.10.1997 г. със стойност 359 489, 73 лв.

ГЛАВА ШЕСТА

ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл.54. Читалището може да бъде прекратено по решение на Общото събрание, вписано в регистъра на Окръжния съд. То може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на Окръжния съд, ако:

1. Дейността му противоречи на закона, устава и добrite нрави;
2. Имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището;
3. Е налице трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период от две години; в тези случаи министърът на културата изпраща сигнал до прокурора за констатирана липса на дейност на читалище;
4. Не е учредено по законния ред;
5. Е обявено в несъстоятелност.

ГЛАВА СЕДМА

АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.55. Председател и/или секретар на читалище, който предостави имущество в нарушение се наказва с глоба в размер от 500 до 1000 лева и с лишаване от право да заема изборна длъжност в читалището за срок 5 години.

Чл.56. Председател или представляващ читалищното сдружение, който не заяви вписване в регистъра на читалищата или читалищните сдружения в срок се наказва с глоба от 150 до 300 лева.

Чл.57. Нарушенията се установяват с актове на :

1. Оправомощени от министъра на културата длъжностни лица – за нарушения по чл.56.
2. Кметът на общината или оправомощени от него длъжностни лица – за нарушенията по чл. 55 и чл. 56.

Чл.58. Наказателните постановления се издават от министъра на културата или от оправомощен от него заместник – министър, съответно от кмета на общината.

Чл.59. Съставянето на актовете, издаването и задължението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ГЛАВА ОСМА

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.60.1. Читалище „Христо Козлев – 1883” – Долна Оряховица, се регистрира по Закона за Народните читалища Обн. ДВ,бр.42/05.06.2009 г., като се предоставя:

- Протокол от Общото събрание, свикано след влизане на ЗНЧ в сила.
- Устав.
- Нотариално заверен образец от подписа на лицето /лицата/ - представляващо/щи читалището и валидния печат на читалището.
- Списък на членовете на Общото събрание.
- 2. Читалище „Христо Козлев – 1883” има кръгъл печат с надпис в окръжност: Народно читалище „Хр. Козлев” Долна Оряховица, в средата на окръжността има разтворена книга, а под нея годината на съноваването на читалището - 1883.
- 3. Професионалният празник на читалищата е 24 май- Денят на славянската писменост и култура
- 4. Празник на читалище „Христо Козлев – 1883” – Долна Оряховица е 19 декември – датата на основаването на читалището.

5. Адрес : на читалището:

Читалище „Христо Козлев – 1883”
Долна Оряховица; площад България
община Горна Оряховица; област Велико Търново

Чл.61. С този Устав се урежда по-нататъшното развитие, управление и цялостната дейност на читалище „Христо Козлев – 1883” – Долна Оряховица. Уставът е приет на Общо събрание на читалищните членове на 19 януари 2010 година въз основа на Закона за изменение и допълнение на Закона на народните читалища, обнародван в ДВ,бр.42/05.06.2009 година.

Виолета Песарова/

